

Referat fra møde i Handicaprådet mandag d. 21. oktober 2019.

Til stede

Jacob Monies, DH Gentofte
Jan Chr. Møllerup, DH Gentofte
Eva Dam, DH Gentofte
Elisabet Sinding, DH Gentofte
Ina Ringgaard Sørensen, DH Gentofte
Per Bruun Andersen, Kommunalbestyrelsen
Bente Frimodt-Møller, Kommunalbestyrelsen
Jesper Kamp Nielsen, Kommunalbestyrelsen
Anita Bahnsen, chef, Social & Handicap Myndighed
Michael Holst, planchef, Plan og Byg

Fra forvaltningen o.a.

Helene Rasmussen, socialdirektør i Social & Sundhed
Anne Mette Harder, sundhedsfaglig konsulent
Elsebet Schultz, afdelingschef i Social & Handicap Drift
Helle Wagner, økonomidirektør, Økonomi
Christian Madsen, chefkonsulent, Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid
Berit Rask, specialkonsulent i Social & Sundhed (referent)

1. Den sundhedsfaglige indsats på voksenhandicap-området

Afdelingschef Elsebet Schultz og sundhedsfaglig konsulent Anne Mette Harder præsenterede deres oplæg 'Samarbejdet med Borgerne om Deres Sundhed'. Et oplæg, der eftersendes til rådet.

Det blev indledningsvis præsenteret, at der, med afsæt i WHO's definition af sundhed, anvendes et helhedsperspektiv på borgernes sundhed, som omhandler både fysiske, psykiske og sociale elementer. Samtidig blev det rammesat, at voksen-handicapområdets tilbud i Gentofte kommune adskiller sig fra kommunens pleje- og sundhedstilbud, idet der her er tale om socialpædagogiske tilbud, hvor der samtidig tages vare på borgernes sundhed.

Arbejdet med sundhed i tilbuddene på voksen-handicapområdet manifesterer sig blandt andet ved tilbuddenes årlige udviklingsplaner. Heri har et af de tre fokusområder igennem flere år været, og vil fortsat være, sundhed og trivsel. Det indbefatter både konkrete sundheds- og trivselstiltag med borgerne samt kompetenceudvikling hos medarbejderne.

Sundhedsfaglig fokus i kraft af nye tilsyn fra 2017 fra styrelsen for patientsikkerhed

Herefter præsenterede Elsebet, hvordan det sundhedsfaglige arbejde i socialpædagogisk tilbud landet over har fået en særlig bevågenhed efter Styrelsen for Patientsikkerhed, som noget nyt fra 2017, gennemfører sundhedsfagligt tilsyn i tilbud. Det er tilsyn, styrelsen tilrettelægger som såkaldte risikobaserede tilsyn. Tiltaget har givet anledning til dels en særlig bevågenhed men også ny læring, idet botilbud landet over nu arbejder med 16 målepunkter for sundhed. De omsættes lokalt til en række instrukser for den sundhedsfaglige indsat, og er målrettet de borgere, der er i et givent tilbud.

Et par eksempler blev præsenteret. Herunder at fx målepunkt 8 vedrørende medicinbehandling oversættes til en instruks målrettet borgere i et givent tilbud, så der sker læring, forebyggelse og planlægning af daglige

arbejdsgange og så der sker færrest mulige fejl og utilsigtede hændelser. Eksemplet Blindenetværket blev fremhævet, hvor et sådant målepunkt omsættes i en instruks specifikt for deres målgruppe af borgere.

En anden større ændring, i samarbejdet med borgere om sundhed på voksenhandicapområdet, omhandler regionens ændring af lægeordning for borgere bosiddende på Bank Mikkelsens-Vej området. Den har betydet, at det nu er lægerne i Ordrup Lægehus, der er borgernes praktiserende læger. Det har været en større forandring i hverdagen for pædagogerne i tilbuddene, og en større forandring end både regionen og de praktiserende læger havde forudset. Som resultat heraf blev det i regionen besluttet, at understøtte lægernes overtagelse af opgaven ved at iværksætte en medicingennemgang af alle borgerne på området. Det betyder, at en farmaceut har gennemgået alle borgernes medicin for, hvorvidt disse interagerer med hinanden. Den specifikke informationen er tilgået de praktiserende læger, der tager fat i tilbud/pædagoger og borgere ved behov. Det indbefatter ikke en overordnet tværgående rapportering til brug for andre og derfor kan en sådan ikke forelægges Handicaprådet.

Handicaprådet fik uddybet tilgangen til arbejdet med sundhed af sundhedsfaglig konsulent Anne Mette Harder. Hun beskrev hvordan det øgede sundhedsfaglige fokus og målepunkter har afstedkommet, at personalet i botilbuddene på daglig basis arbejder med borgernes sundhed ud fra en beskrivelse og dokumentation af diagnoser samt planer for pleje, behandling, opfølgning og evaluering. Hvordan det udmønter sig i planer og indsats blev eksemplificeret med et case-eksempel, hvor en borger har diagnosen Parodontose.

Det blev ligeledes præsenteret, hvordan arbejdet med sundhed også tager afsæt i den nationalt anvendte sygeplejefaglige metodik, hvor borgere vurderes ud fra 12 sygeplejefaglige problemområder. Det er en arbejdstilgang og dokumentationspraksis, der fx medsendes i en indlæggelsesrapport, hvis en borger får behov for indlæggelse på hospital.

Anne Mette eksemplificerede arbejdet med de 12 sygeplejefaglige problemområder med en case, hvor en borger har epilepsi. Eksemplet illustrerede, hvordan metoden anvendes og hvordan der tilrettelægges en plan for handling herunder fx hvordan det også betyder justering af borgerens daglige aktiviteter. Eksemplet illustrerede desuden, at der fx i dagligdagen anvendes et såkaldt krampeskema. I planen anvises det desuden hvilke læger, der skal kontaktes ifald, der er behov for opfølgning.

Elsebet Schulz uddybede i forlængelse heraf, at det er denne tilgang til samarbejdet med borgeren om sundhed, der særligt er i fokus, når styrelsen for patientsikkerhed afholder risikobaserede tilsyn. Her vurderer tilsynet, hvorvidt man i et givent tilbud arbejder med diagnoseoversiger for borgerne, de 12 sygeplejefaglige problemområder samt har instrukser (herunder instrukser for medicinbehandling). Gentofte kommune har indtil videre haft to tilsyn på voksenområdet med tilfredsstillende resultat.

Vedrørende screeninger og regelmæssige kontroller af borgere i tilbud på voksenhandicap-området, blev det præsenteret, at det altid drøftes med borger/pårørende og værger samt med borgerens egen læge, hvilke af disse generelle screeninger, det er hensigtsmæssigt at gennemføre. Det overvejes og fravælges fx i tilfælde, hvor det kræver at borgeren kommer i fuld narkose. Enhver given beslutning af denne art dokumenteres i borgerens Elektronisk Patient Journal.

Endelig blev det præsenteret, hvordan den sundhedsfaglige indsats i tilbuddene understøttes gennem medarbejderes deltagelse i diverse sundhedsfaglige netværk. Ligesom der generelt er en udvikling i gang, hvor der rekrutteres flere medarbejdere med social- og sundhedsassistent baggrund samt flere sygeplejersker. De socialpædagogiske tilbud i Gentofte kommune har derudover den særlige og enestående fordel, at der samarbejdes tæt med Center for Specialterapi med ergo- og fysioterapeutkompetencer. Det er et center forankret under JAC og er lokaliseret på Bank Mikkelsens-Vej. En af de særlige styrker ved dette samarbejde er den udbredte brug af redskabet Sanseprofiler, der understøtter indsatsen over for borgeren.

Afslutningsvis, og med reference til Handicaprådets ønske om gennem Handleplan 2020 at understøtte arbejdet med sundhed, fremhævede Elsebet Schultz et inspirerende tiltag fra Bornholm. Her har man gennemført et større sundhedstiltag, som inkluderede sygeplejefaglig udredning af en række borgere på voksenhandicaprådet for udvalgte diagnoser. Det har afstedkommet markante resultater ift. at opdage diabetes, hjertekarsygdomme og demens hos borgere i målgruppen. Derfor er ønsket at modne et kommende handleplansinitiativ, hvor en gruppe borgere i målgruppen får tilbudt en lignende sygeplejefaglig udredning.

Handicaprådet spurgte herefter på forskellig vis ind til præsentationen.

Et spørgsmål gik på casen epilepsi og hvordan akutsituationer håndteres. Hertil var svaret, at man anvender Fælles Medicin Kort for borgerene, når det gælder håndtering af akutsituationer med medicin.

Handicaprådet kommenterede, at præsentationen havde klarlagt en stor indsats i arbejdet med sundhed for borgere i botilbud på Bank Mikkelsens-Vej området. Men det synes at gøre sig anderledes gældende for borgere med kognitive funktionsnedsættelser, bosiddende i andre typer botilbud og i egen bolig, hvor der ikke aflægges sundhedsfaglige tilsyn. Her er det alene de praktiserende lægers opmærksomhed og tilsyn, der gør sig gældende. Det blev blandt andet fremført, at det er en udfordring, at de praktiserende læger ikke er opsøgende over denne målgruppe.

Det blev ligeledes fremført, at sundhedsvæsenet og sundhed hos borgerne er baseret på, at borgere kan reagere på egne symptomer og henvender sig til deres læge. Det er en udfordring i forhold til håndtering af sundhedstiltag for borgere, der ikke er i stand til dette.

Handicaprådet ser derfor gerne et tiltag i Handleplan 2020, der henvender sig til andre målgrupper end borgere, som følges så tæt som på Bank Mikkelsens-Vej området. Det blev aftalt, at ideen bringes til modning i DH-regi, der bringer input tilbage til Elsebet Schulz med henblik på et initiativ i Handleplan 2020.

Jacob Monies takkede afslutningsvis for det omfattende og meget oplysende oplæg.

2. Budget 2020

Økonomidirektør Helle Wagner introducerede arbejdet med Budget 2020. Da vi har et 2-årigt budget, er der tale om et såkaldt teknisk budget. Det vil sige, at budgettet alene korrigeres i forhold til den vedtagne økonomiske politik i kommune og i forhold til fx økonomiaftalen mellem regering og KL og kommunerne. Det korrigeres samtidig i forhold til den demografiske udvikling set over en 4-årig periode, hvor der eksempelvis ses et aktuelt fald i antal børn og en stigning i antal ældre. Budgettet er ligeledes korrigeret i forhold til blandt andet pris- og lønfremskrivninger, ny lovgivning og nye forudsætninger for fx priser på givne tilbud. Det blev præsenteret, hvordan den seneste økonomiaftale har særlig fokus på det specialiserede område og stigningen i antallet af ældre. Kommunen tilføres yderligere serviceramme til at imødegå det, for Gentofte kommune drejer det sig om 23. millioner kr.

Det specialiserede område har også i Gentofte kommune afstedkommet en igangværende ekstern analyse af området for at afklare, hvorvidt og hvordan kommunen kan optimere tilbud på det specialiserede område.

Handicaprådet spurgte ind til præsentationen, herunder hvorvidt det er forventningen, at de ekstra midler til Gentofte kommune forventes at dække de stigende udgifter på det specialiserede område eller alene dækker almindelig demografisk udvikling. Helle Wagner uddybede, hvordan nogle kommuner kan opleve, at midlerne ikke dækker tilstrækkeligt, men det er forventningen, at det er nogenlunde dækket i Gentofte kommune.

Jacob Monies takkede for oplægget, og understregede det fortsatte ønske om at blive inddraget rettidigt i kommunens budgetarbejde. Det er oplevelsen, at Handicaprådet i andre kommuner synes mere inddraget i budgetprocesser og prioritering af fx projekter og anlæg.

Det blev afslutningsvis præciseret, at dette års budget, i kraft af at det er teknisk, involverer en mindre politisk proces, end der fx vil gøre sig gældende for det følgende år. Det blev samtidig tilføjet, at Bank Mikkelsens-Vej tiltaget tidligere har udgjort en stor andel af projekter og anlæg med særlig bevågenhed for Handicaprådet.

3. Status på arbejdet med Handleplan 2020 ved chefkonsulent Christian Madsen

Christian Madsen gennemgik det fremsendt statusnotat, der viser, hvordan tidligere bidrag fra DH Gentofte til Handleplan 2020 på forskellige vis indgår i handleplan 2020 eller som initiativer uden om handleplanen. Notatet beskriver også udstående afklarende oplæg på rådsmøder.

Handicaprådet drøftede notat. Jan Mollerup udtrykte bekymring over, at der endnu ikke er konkrete tiltag beskrevet. Christian Madsen uddybede, hvordan der aktuelt er et stort arbejde i gang hos medarbejdere på kommunens forskellige områder. De omsætter målsætninger og behovstilkendegivelser til konkrete projektoplæg i den kommende handleplan. Det er ikke muligt at melde tilbage undervej i denne proces om konkrete projektideer, dette må ske i forbindelse med fremlæggelsen af et samlet oplæg til handleplan 2020 på januar mødet 2020, hvorefter forvaltningen vil bearbejde rådets input og fremkomme med et endeligt oplæg til vedtagelse på rådsmødet i februar.

Jacob Monies fremhævede ønsker om et par ideer til den kommende handleplan. Det er først og fremmest ønske om at prioritere et tiltag for anvendelse af universelt design i udviklingen af indgangene til kommunens rådhus via Kommuneservice, frem for et lignende tiltag i Byens Hus.

Inspireret af det igangværende Opgaveudvalgs: 'En times motion om dagen,' ønskede Jacob Monies et projekt i handleplanen, som kan understøtte, at alle kommunens borgere bedre opnår dette. Det er en særlig udfordring for en række borgergrupper med funktionsnedsættelser, hvorfor handleplanen bør omfatte et projekt som dette.

4. Vejen til det gode handicaprådsarbejde

Jacob Monies introducerede kort, hvordan det er ønsket, at medlemmerne i Handicaprådet drøfter og forholder sig til rådets og egen rolle. Det er blandt andet også udsprunget af deltagelse i workshoppen med kommunens øvrige råd under overskriften: 'Vi skaber sammen.' Til dagens møde er der med dagsorden udsendt bilag om de formelle rammer, vedtægter, forretningsorden mv. Samtidig er der til selve mødet tilrettelagt en proces for drøftelse af roller og forventninger. Men idet tiden er fremskreden, udsættes selve denne del af dagsorden til et nyt møde.

5. Høring af produkt fra opgaveudvalg 'Vi skaber sammen'

Arbejdet i Opgaveudvalget 'Vi skaber sammen' blev præsenteret af Mette Svendsen. Opgaveudvalgets ramme og kommissorium blev kort fremstillet. Det blev uddybet, at udvalget har arbejdet med:

- Hvordan kommunen i højere grad kan tage imod initiativer, der kommer fra borgerne og især
- Hvordan det bedre kan ske, når der er tale om initiativer, der går på tværs af forvaltningsområder.

Handicaprådet har medvirket i opgaveudvalgets proces i en afholdt workshop med kommunens øvrige råd. Resultatet herfra har inspireret dels til opgaveudvalgets arbejde og dels til tiltag i rådets eget regi.

Ida Juhler præsenterede herefter, hvordan udvalgets arbejde har resulteret i en række principper for, hvordan det i højere grad kan fremmes at skabe sammen.

Handicaprådet drøftede herefter det fremsendte høringsmateriale; Forslag til produkt fra opgaveudvalget med følgende bemærkninger:

Handicaprådet finder oplæg til slutprodukt flot og de valgte principper meget udemærkede. Oplægget indeholder mange gode tanker.

Handicaprådet finder det udfordrende men også vigtigt, fremadrettet at forholde sig til, hvordan disse principper omsættes til praksis i hverdagen. De synes umiddelbart svært at effektuere. Der savnes tydeligere placering af ansvar for, at de nødvendige tiltag og processer føres ud i livet.

I forhold til selve opgaveudvalgets ramme og målgruppe fremhævede Handicaprådet et ønske om, at fremsætte principper for, hvordan 'Vi Skaber Sammen' også anvendes til at revurdere og nytænke brugerbestyrelser og pårørenderåd.

6. Orientering fra formanden

- *Handleplan 2019 og cykelskure.* Formandskabet har besluttet at imødekomme en ekstrabevilling grundet uforudsete udgifter til fundering så beløbet øges fra 120.000 til 175.000 kr. til opførelse af cykelskure på Bank Mikkelsens-Vej området. Det er muligt i indeværende budget.
- *Tilgængelighed og møde med Park og Vej.* Formandskabet har afholdt møde med Henning Uldal, Tine Skov Andersen, Jakob Zabel og Peter Kirsch, Park og Vej. Dette er afledt af en række specifikke sager samt ønsket om bedre og tidligere handling på flere tilgængelighedsforhold. Det var et konstruktivt møde, hvor forskellige forslag til forbedring blev drøftet. Det blev ligeledes drøftet, hvordan det er en udfordring at håndtering af tilgængelighed ved renoveringer og nybyggerier håndteres dels af Park&Vej og dels af Bygningsmyndigheden. Der opleves et behov for styrkelse af kompetencer og samarbejde. Derfor er ønsket, at dette behov eventuelt søges dækket via et initiativ i Handleplan 2020 omhandlende kompetenceudvikling.

I den sammenhæng præsenterede Michael Holst, chef for Bygningsmyndigheden, dels hvilke kompetencer og arbejdsdeling, der aktuelt eksisterer i afdelingen, og dels hvilke ændringer, der er vedtaget i lovgivningen. Det betyder, at svaret på udfordringen ikke synes at være et kompetenceudviklingstiltag. Det vil dog fortsat og fremadrettet være et fokuspunkt at styre samarbejdet på tværs af Park og Vej samt Bygningsmyndigheden i arbejdet med at fremme tilgængelighed. Desværre tyder det nye lovgivningstiltag på, at der fremadrettet kan risikeres at være flere udfordringer med at understøtte bygherrers tilgængelighedsperspektiv i deres projekter.

- *Kommunikation.* Det blev drøftet, hvorvidt og hvordan rådet eventuelt skal arbejde for et tiltag til Handicappens dag den 3. december. Til det formål blev der blandt DH medlemmernes fremført et ønske om at stifte en pris for at honorere og anerkende personer, organisationer, eventuelt arbejdspladser eller lign., der gør noget særligt for handicappede.
- *Tilgængelighedsforum og indsats for adgang til strande.* Tilgængelighedsforum har opvejet fordele og ulemper i forhold til at forbedre "badetilgængeligheden" ved kommunens 3 strande. Der er ingen optimale muligheder inden for de aktuelle fysiske og økonomiske rammer. Men Charlottenlund Strandpark er blevet udvalgt og et arbejde igangsat med henblik på at opnå bedre adgang for alle.
- *Opgaveudvalg – En times motion dagligt.* Som tidligere nævnt på mødet blev formandskabet, på sidste formøde, præsenteret for udvalgets kommissorium. De glæder sig over, at det her fremgår, at målet er, at alle skal have en times motion om dagen. Eva Dam er med i følgegruppe. Formanden fremhævede ønsket om, at der specifikt bør ses nærmere på, hvordan borgere, der har vanskeligt ved selv at motionere, også opnår denne målsætning. Der er i grove træk tale om to undergrupper af borgere. Borgere med funktionsnedsættelser, der bor i egen bolig samt borgere med funktionsnedsættelser, der bor i botilbud. Det er ønsket at man i modningen af Handleplan 2020 undersøger muligheden for et tiltag for målgruppen borgere i botilbud.
- *Tilbagemelding Frivillighed konference 2019 – tendenser i involveringen af frivillige.* Konferencen belyste og drøftede udvikling af frivilligheden, som en vigtig del af nutidens og fremtidens velfærdssamfund. Det var spændende at høre frivillighed debatteret, samt at se dette fra et kommunalt perspektiv og høre om forskning inden for området. F.eks. var det oplysende at finde ud af, at frivillige rent aldersmæssigt er gået fra typisk at være omkring 50 år til nu at være i aldersgruppen af 60 årige. Herudover fremhæves det, at frivillige ikke motiveres af ideologi eller politisk overbevisning men i højere grad af egen profilering, identitetsskabelse og engagement i lokalsamfundet. Det var også meget spændende, at erfaringerne viser, at man ikke skal sætte ambitionerne for højt. Samtidig også interessant at høre om erfaringer, omhandlende frivilliges evne til at tænke på tværs af sektorer, f.eks. når et ledigt lokale på et botilbud udnyttes af frivillige, så man dermed inviterer andre borgere ind og skaber nye møder.

- *Kommende konferencer.* Danske Regioner afholder konferencen "Sundhed for alle" den 7. november <https://www.regioner.dk/services/nyheder/2019/oktober/kort-tid-til-stor-konference-om-ulighed-i-sundhed> Det er tidligere oplyst at COK konferencen om retssikkerhed var den 6. november den rigtige dato er den 12. december. Tilmelding til konferencerne skal ske via sekretær Berit Rask
- *Julemarked på rådhuset den 5. december kl. 12-17.* Jan og Jakob deltager på en stand. Yderligere deltagere fra rådet er velkomne.

7. Spørgsmål og orientering fra DH

Ingen punkter.

8. Orientering fra forvaltning og fagudvalg

Ingen punkter.

9. Eventuelt

Ingen punkter.